

CEREMONIAŁ ZERZEŃSKI

LITURGIA UROCZYSTA WZORCOWA

*Wskazania dla Służby Liturgicznej
Parafii Wniebowzięcia N. M. P. w Zerzniu*

OBRZĘDY WSTĘPNE

1) Procesja wejścia

Przed procesją wejścia posługujący ustawiają się w następującym porządku:

1. *Ministranci kadzidła*
2. *Ministrant krzyża i ministranci światła*
3. *Pozostali posługujący*
4. *Lektor niosący ewangeliarz*
5. *Kapłani koncelebrujący i celebrans*
6. *Ceremoniarz*

Przed wyruszeniem procesji, na komendę ceremoniarza, następuje zasypanie kadzidła przez głównego celebransa.

Po dojściu do ołtarza ministranci kadzidła czynią skłon głowy i ustawiają się obok ołtarza, a ministranci światła i krzyża czynią przed ołtarzem skłon głowy i udają się do zakrystii (ministrant niosący krzyż ustawia go przy ołtarzu).

Pozostali posługujący przyklękają kolejno po dwóch i rozchodzą się na wyznaczone im miejsca.

Lektor z ewangeliarzem po dojściu do ołtarza czyni skłon głowy, idzie za ołtarz, skłania się w stronę ołtarza i kładzie na nim ewangeliarz.

Kolejno podchodzą kapłani, przyklękają przed ołtarzem, a następnie całują ołtarz i zajmują swoje miejsca.

Na końcu podchodzi główny celebrans; po przyklęknięciu przed ołtarzem, całuje ołtarz i podchodzi do ministrantów kadzidła.

2) Okadzenie ołtarza

Następuje zasypanie kadzidła, po którym celebrans okadza ołtarz obchodząc go dokoła.

Po oddaniu kadzielnicy ministrantowi kadzidła, idzie do miejsca przewodniczenia.

Ministranci kadzidła wracają do zakrystii przed ołtarzem. Przechodząc przed nim czynią skłon głowy.

3) Rozpoczęcie Mszy Świętej

Do celebransa podchodzą ministranci księgi i mikrofonu z mszałem – ministrant mszału ustawia się po lewej stronie celebransa, ministrant mikrofonu po prawej. *Ceremoniarz przekłada strony w mszale, jeśli jest to potrzebne.*

4) Pozdrowienie

Celebrans rozpoczyna liturgię znakiem krzyża i pozdrowieniem, a także ewentualnym wprowadzeniem w treść Mszy Świętej, po których następuje akt pokuty.

5) Kolekta

Podczas hymnu *Chwała na wysokości* ministranci księgi i mikrofonu mogą na chwilę oddalić się od celebransa i wrócić na *Kolektę*. Po hymnie następuje modlitwa kończąca obrzędy wstępne – *Kolekta*, po której celebrans siada, a ministranci mszału i mikrofonu wracają do zakrystii.

LITURGIA SŁOWA

1) Czytania i psalm

Po kolekcie lektor (lub inna osoba) wyznaczony do czytania podchodzi do ambony i odczytuje I czytanie. Po I czytaniu zostaje odśpiewany psalm responsoryjny (przez lektora, organistę lub inną wyznaczoną osobę). Po psalmie następuje drugie czytanie. Przy wykonywaniu czytań należy pamiętać, by między nimi następowały chwile ciszy sprzyjające rozważaniu usłyszanego Słowa.

2) Ewangelia

Po drugim czytaniu (podczas aklamacji *Alleluja* lub innego śpiewu zależnie od okresu liturgicznego) ministranci światła i ministranci kadzidła między nimi wychodzą przed ołtarz, czynią skłon głowy i ministranci kadzidła podchodzą do miejsca przewodniczenia, gdzie następuje zasypanie kadzidła przez celebransa. Następnie ministranci kadzidła w wraz z kapłanem odczytującym Ewangelię wychodzą na środek prezbiterium, skłaniają się w stronę ołtarza i podchodzą do ambony (ministranci kadzidła ustawiają się za kapłanem – turyferariusz po lewej stronie kapłana). W tym samym momencie przed amboną ustawiają się ministranci światła (przy jej krańcach, zwróceniu ku sobie). Przed odczytaniem Ewangelii, kapłan okadza ewangeliarz (lub lekcjonarz – jeśli ewangeliarz nie jest używany podczas tej Mszy Świętej).

3) Przeniesienie Księgi Ewangelii

Po odczytaniu Ewangelii kapłan czytający Ewangelię przekazuje ewangeliarz lektorowi ewangeliarza, który

wraz z ministrantami kadzidła ustawia się przed ołtarzem, między ministrantami światła (którzy w tym czasie ustawiają się przy krańcach ołtarza). Wszyscy razem czynią lekki skłon głowy i wychodzą do zakrystii. Kapłan czytający Ewangelię wraca na swoje miejsce, jeśli nie głosi homilii. W tym czasie chór może wykonać aklamację *Alleluja*.

4) Wyznanie wiary i modlitwa powszechna

Po homilii celebrans wraca na miejsce przewodniczenia, gdzie podchodzą do niego ministranci księgi i mikrofonu (z tekstem modlitwy powszechnej). Następuje *Wyznanie wiary*, po którym celebrans rozpoczyna modlitwę powszechną, której wezwania odczytuje z ambony wyznaczony do tego lektor.

{W przypadku tzw. Mszy Świętych obrzędowych, podczas których np. udziela się Sakramentu Chrztu Świętego, po homilii następuje ten obrzęd i w niektórych przypadkach pomija się modlitwę powszechną, co jest dokładnie określone przy opisie każdego z obrzędów.

W takim przypadku ministranci księgi i mikrofonu usługują celebransowi przy obrzędzie z mikrofonem i rytuałem danego obrzędu}

LITURGIA EUCHARYSTYCZNA

1) Przygotowanie darów

Po modlitwie powszechnej wyznaczony posługujący z mszałem i ministrant (ministranci) ołtarza z paramentami liturgicznymi podchodzą jednocześnie przed ołtarz, czynią

w jego kierunku skłon głowy i przygotowują ołtarz – ministrant mszału ustawia na ołtarzu mszał i mikrofon, a ministrant niosący kielich rozkłada na ołtarzu korporał i ustawia na nim naczynia liturgiczne; czynią razem skłon głowy i odchodzą. Następnie jeden z ministrantów ołtarza podchodzi do celebransa z ampułkami.

2) Okadzenie

Ministranci kadzidła wychodzą przed ołtarz, czynią w jego kierunku skłon głowy i podchodzą do celebransa.

Po zasypaniu kadzidła ministrant przekazuje kadzielnicę celebransowi, który okadza dary ofiarne, krzyż i ołtarz. Po okadzeniu celebrans oddaje kadzielnicę ministrantowi, który okadza celebransa trzema rzutami kadzielnicy. Następnie ministranci kadzidła wychodzą przed ołtarz, czynią skłon głowy i turyferariusz okadza lud trzema rzutami kadzielnicy (najpierw w przód, następnie w lewą i w prawą stronę), po czym czynią skłon głowy w stronę ludu, w stronę ołtarza i wracają do zakrystii.

3) Lavabo – obmycie rąk

Po okadzeniu celebransa, do ołtarza podchodzą ministranci z dzbankiem wody i ręczniczką, za pomocą których celebrans obmywa ręce.

4) Modlitwa eucharystyczna

Podczas aklamacji *Święty* przed ołtarz wychodzi turyferariusz, czyni skłon głowy i klęka przed ołtarzem wraz ze wszystkimi wiernymi lub od razu po przyjściu przed ołtarz. Podczas ukazania Ciała i Krwi Pańskiej okadza Je trzema rzutami kadzielnicy.

Po *aklamacji po przeistoczeniu* ministrant kadzidła wstaje, czyni skłon głowy, i wraca do zakrystii.

{Przy większej liczbie koncelebransów, podczas aklamacji *Święty* dwaj ministranci wychodzą przed ołtarz, czynią skłon głowy i z obu stron ołtarza podchodzą do koncelebransów, którym rozdają *teksty modlitw eucharystycznych*, a następnie idą przed ołtarz, czynią skłon głowy i wracają na swoje miejsce. Książeczki odbierają po *doksologii końcowej (Przez Chrystusa...)* tak, jak je rozdawali z tą różnicą, że przyklękają przed ołtarzem.}

5) Komunia święta

Ceremoniarz ogłasza z ambony porządek przyjmowania Komunii Świętej, jeśli jest taka potrzeba.

Posługujący wyznaczeni do wzięcia pateny biorą je z kredensu (jeśli do niego przechodzą przed ołtarzem, przyklękają przed nim) i przyjmują Komunię Świętą w prezbiterium lub jako ostatni po zakończeniu udzielania Komunii.

6) Puryfikacja

Po zakończeniu udzielania Komunii świętej i powrocie celebransa do ołtarza, jeden z ministrantów ołtarza przynosi celebransowi ampułkę z wodą, którą wlewa, w odpowiedniej ilości, do kielicha lub puszki. Inny ministrant ołtarza zabiera z ołtarza pateny, jeśli się na nim znajdują, i chowa w kredensie. Po puryfikacji ministrant ołtarza może (*złożyć i*) zabrać kielich z ołtarza na kredens.

7) Modlitwa po Komunii

Po zakończeniu puryfikacji (pod koniec pieśni) ministranci księgi i mikrofonu z mszałem podchodzą z mszałem do miejsca przewodniczenia. Z mszału celebrans odmawia *modlitwę po Komunii*.

OBRZĘDY ZAKOŃCZENIA

1) Ogłoszenia (jeśli są przewidziane)

Po *modlitwie po Komunii*, jeśli są przewidziane ogłoszenia celebrans odczytuje je z miejsca przewodniczenia, z kartki otrzymanej od ceremoniarza. Podczas ogłoszeń ministrant księgi trzyma mszał nieco niżej – zamknięty.

2) Błogosławieństwo

Po podaniu ogłoszeń ceremoniarz odbiera od celebransa kartkę z ich treścią, a ministrant księgi otwiera mszał na uroczystych błogosławieństwach, jeśli są przewidziane. Przed rozpoczęciem formuły błogosławieństwa ministranci światła ze świecami i ministrant krzyża z krzyżem procesyjnym, który bierze sprzed ołtarza, wychodzą w głąb nawy głównej (ministrant krzyża między ministrantami światła) na taką odległość, aby między nimi a prezbiterium zmieścili się wszyscy posługujący, po czym odwracają się w stronę ołtarza. Kapłan celebrujący udziela błogosławieństwa i wypowiada formułę rozesłania *Idźcie w pokoju Chrystusa*.

3) Procesja wyjścia

Po rozesłaniu ludu celebrans całuje ołtarz. W tym samym momencie wszyscy posługujący obecni w prezbiterium, poza ministrantami mszału i mikrofonu, którzy bezpośrednio po rozesłaniu wychodzą do zakrystii, wychodzą przed prezbiterium i ustawiają się w dwóch rzędach za ministrantami światła od strony ołtarza, twarzą do ołtarza. Na samym końcu do posługujących dołącza celebrans.

Gdy wszyscy posługujący zajmą swoje miejsca, wraz z celebransem przyklękają, odwracają się i w szyku procesyjnym idą do zakrystii.

4) W zakrystii – zakończenie posługi

Po dojściu do zakrystii ministranci światła i krzyża ustawiają się w miejscu widocznym tak, aby wszyscy posługujący mogli oddać pokłon krzyżowi na komendę ceremoniarza. Po pokłonie krzyżowi na komendę ceremoniarza posługujący kłaniają się celebransowi, po czym następuje modlitwa po Mszy świętej.

Obowiązkiem każdego posługującego jest pomoc ceremoniarzowi w uporządkowaniu używanych paramentów i szat liturgicznych.